

INFORMACIJA

o zaključenju Ugovora o garanciji za kreditni aranžman između Željezničke infrastrukture Crne Gore A.D. Podgorica (ŽICG) i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), za realizaciju Projekta nabavke mehanizacije za održavanje pruga (građevinsko i elektrotehničko) i nove opreme za pomoćni voz

Željeznička infrastruktura Crne Gore (ŽICG) je u prethodnom periodu pregovarala sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD), u cilju zaključivanja Ugovora o kreditu, za realizaciju Projekta nabavke mehanizacije za održavanje pruga (građevinsko i elektrotehničko) i nove opreme za pomoćni voz.

Tokom pregovora dogovorena je vrijednost kreditnog aranžmana za realizaciju Projekta nabavke mehanizacije za održavanje pruga (građevinsko i elektrotehničko) i nove opreme za pomoćni voz u iznosu od 11 miliona eura i biće u potpunosti finansiran iz kredita EBRD uz državnu garanciju Crne Gore.

Svrha Projekta jeste da se pomogne ŽICG pri finansiranju mehanizacije za održavanje pruge, koja će se koristiti za redovno i bezbjedno održavanje kompletne željezničke mreže u Crnoj Gori.

Projekat se sastoji od dvije komponente. Prva se odnosi na nabavku mehanizacije za održavanje pruge, uključujući mašinu za podbijanje kolosjeka, opremu za održavanje kolosjeka i sitnu mobilnu opremu. Druga komponenta se odnosi na konsultantske usluge za podršku realizacije projekta i nadzor nad radovima za prvu komponentu. Očekuje se da će Projekat biti realizovan u roku od 2 godine od datuma stupanja na snagu Ugovora.

Sredstvima kredita predloženo je finansiranje sledećih željezničkih šinskih vozila i pomoćne opreme za potrebe održavanja ŽICG:

1. Šinska vozila za održavanje na željeznici: mašina za regulisanje kolosjeka, teška motorna drezina za održavanje kolosjeka sa platformom, teška motorna drezina za održavanje kontaktne mreže, šinsko dvoputno vozilo (bager) sa priključcima, otvorena prikolica za MPV niskog poda.
2. Pomoćna oprema za mehanizaciju: električni set za podbijanje kolosjeka, mehanička prikolica, mašina za bušenje pragova, mašina za bušenje šina, uređaj za sječenje šina, mašina za sječenje šina, mašina za varenje šina, mašina za mehaničko podešavanje kolosjeka, hidraulični uređaj za podizanje šina, mehanički uređaj za podizanje i bušenje šina.

Ugovoreni iznos kredita, kao što je navedeno, iznosi ukupno 11 miliona eura, sa rokom raspoloživosti kreditnih sredstava 3 godine od datuma potpisivanja. Ugovorom o kreditu predviđen je period otplate od 15 godine, uključujući grejs period od 3 godine, uz polugodišnju otplatu i varijabilnu kamatnu stopu koja se sastoji od šestomjesečnog EURIBORA i margine od 1%. Takođe, predviđeno je da se na nepovučena sredstva plaća provizija, u visini od 0,5% godišnje.

Sredstva iz navedenog kreditnog aranžmana bi se povlačila shodno dinamici realizacije projekta, pri čemu minimalan iznos povlačenja sredstava iznosi 0,5 miliona eura. Iz kreditnih sredstava, odmah nakon potpisivanja Ugovora, platiće se naknada za obradu kredita (front end fee) u iznosu od 1% ugovorenog iznosa tj. 110.000,00 eura.

Dodatno, u cilju koordinacije, upravljanja, praćenja i evaluacije svih aspekata implementacije Projekta, uključujući nabavku dobara, radova i usluga za Projekat, ŽICG kao

Zajmoprimac će formirati, i u svakom trenutku tokom izvođenja Projekta upravljati Jedinicom za implementaciju projekta (PIU) sa adekvatnim resursima i odgovarajućim kvalifikovanim osobljem, uključujući najmanje jednog višeg menadžera kojeg imenuje ŽICG, u skladu sa projektnim zadatkom prihvatljivim za EBRD.

Takođe, ŽICG će počev od datuma efektivnosti, podnositi EBRD-u godišnje izvještaje o ekološkim i socijalnim pitanjima koja se tiču ŽICG ili Projekta, kako je navedeno u odjeljku 5.02(c)(iii) Standardnih uslova, a u roku od 120 dana od kraja godine za koju se podnosi izvještaj.

Ugovorom o kreditu, ŽICG se obavezuje da bez saglasnosti EBRD-a neće sklapati bilo kakve ugovore o partnerstvu, podjeli profita ili da će ući u bilo kakav sličan aranžman po kome bi prihod ili profit zajmoprimca bio ili mogao biti podijeljen sa bilo kojim drugim licima. Takođe se obavezuje da neće bez saglasnosti izvršiti bilo kakvu prijevremenu otplatu ili otkup bilo kakvog duga kao i da neće prodati, prenijeti, dati u zakup ili na drugi način otuđiti svu ili značajan dio svoje imovine, preuzeti i dozvoliti bilo kakvo spajanje, konsolidaciju ili reorganizaciju.

Uslov za zaključenje Ugovora o kreditu je izdavanje državne garancije. Pomenutom garancijom predviđeno je da garant bezuslovno garantuje, kao primarni dužnik, ne samo kao jemstvo, pravovremeno i tačno plaćanje obaveza u skladu sa Ugovorom o kreditu, kao i tačno izvršenje svih drugih obaveza zajmoprimca, kako je definisano Ugovorom o kreditu.

Ugovorom o garanciji predviđeno je da će ŽICG biti oslobođena svih primjenjivih poreza na bilo koju robu i usluge koje su nabavljene u svrhu Projekta i finansiranje iz sredstava kredita.

Takođe, shodno članu 6.02(b) Ugovora o kreditu i članu 3.02 Ugovora o garanciji, a u skladu sa članom 9.03(b) Standardnih uslova banke, neophodno je da u ime garanta, odnosno Vlade Crne Gore, Zaštitnik imovinsko-pravnih interesa Crne Gore izda Pravno mišljenje o Ugovoru o garanciji.

U cilju potvrde da je ŽICG kreditno sposobna da redovno otplaćuje svoje obaveze po osnovu ovog kreditnog aranžmana, dostavljeni su Izvještaji o finansijskom poslovanju, odnosno bilansi uspjeha i bilansi stanja za posljednje dvije poslovne godine.

Prema navedenim Izvještajima ŽICG je 2020. i 2021. godinu poslovala sa gubitkom. Neto gubitak na dan 31.12.2020. godine iznosio je 646.758,00 eura, dok je na dan 31.12.2021. godine, neto gubitak iznosio je 27.564.153,00 eura. Prema Izvještaju o upravljanju za period I – IX 2022. godine, u tom periodu ŽICG ostvarila je pozitivan finansijski rezultat. Ukupni prihodi iznosili su 13.237.598,00 eura, ukupni rashodi 12.952.605 eura, dok je ukupna neto dobit iznosila je 284.993,00 eura.

ŽICG izgrađuje i investira u željezničku infrastrukturu, brine se o njenoj modernizaciji i održavanju, osigurava pristup i dodjeljuje infrastrukturne kapacitete svim zainteresovanim željezničkim prevoznicima, koji ispunjavaju zakonske uslove, određuje naknade za korišćenje infrastrukturnih kapaciteta, izrađuje i objavljuje red vožnje, organizuje i reguliše željeznički saobraćaj.

Finansijska sredstva potrebna za održavanje željezničke infrastrukture obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore, dugoročnih namjenskih kredita, donacija iz fondova EU i ostalih izvora finansiranja.

Potrebno je naglasiti da se sredstva, za potrebe izmirivanja obaveza Željezničke infrastrukture prema kreditorima, planiraju u okviru državnog budžeta na pozicijama Uprave za željeznice (izdatak 431-9 Ostali transferi institucijama), koja se po dospelju obaveza prenose Željezničkoj infrastrukturi radi daljeg prosleđivanja kreditoru.

Imajući u vidu da je za predmetni kreditni aranžman predviđen grejs period od 3 godine, i da u narednom trogodišnjem periodu neće biti potrebna dodatna sredstva za potrebe izmirivanja obaveza Željezničke infrastrukture prema kreditoru, po osnovu glavnice, ne očekuje se da će predmetni aranžman imati negativan fiskalni uticaj na budžet Države.

U skladu sa Zakonom o kontroli državne pomoći, Agencija za zaštitu konkurencije dostavila je Mišljenje, broj UPI-01-430/21-114/8, od 28.10.2022. godine, kojim se potvrđuje da izdavanje predmetne garancije ne predstavlja državnu pomoć.

Takođe, na sjednici Odbora direktora ŽICG, održanoj 30.11.2022. godine, donijeta je Odluka o davanju saglasnosti za kreditno zaduženje ŽICG u iznosu od 11 miliona eura. Odluka broj 16326/1, od 30.11.2022. godine u prilogu.

U skladu sa članom 54 Zakona o budžetu i fiskalnoj odgovornosti ("Sl. list CG", br. 20/14, 56/14, 70/17, 4/18 - odluka US i 55/18, 66/19, 70/21 i 145/21, od 31.12.2021), ŽICG, kao korisnik garancije, je u obavezi da uplati naknadu za rizik u visini od 0,5% od iznosa garancije.

Shodno navedenom, Zakonom o budžetu za 2022. godinu („Službeni list CG“, broj 144/21 od 31.12.2021. godine, 55/22, od 26.05.2022. godine i 109/22 od 03.10.2022. godine) i Odluci o zaduživanju („Službeni list CG“, broj 144/21 od 31.12.2021. godine, 55/22, od 26.05.2022. godine i 109/22 od 03.10.2022. godine) predviđeno je izdavanje državne garancije za predmetni kreditni aranžman, u iznosu do 11 miliona eura. Kao obezbjeđenje za kreditni aranžman, država Crna Gora će, kao Garant, izdati državnu garanciju u korist EBRD-a.